

දකුණු පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව

අවසාන වාර පරීක්ෂණය - 2017

10 - ශ්‍රේණිය

ව්‍යාපාර හා නිකුත්කරණ අධ්‍යයනය - I, II

නම/විභාග අංකය :-

කාලය: පැය 03 යි.

I ප්‍රශ්න

- සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- අංක 01 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවල දී (1), (2), (3), (4) පිළිතුරුවලින් කිවැරදි හෝ වඩාත් ගැළපෙන හෝ පිළිතුරු තෝරන්න.
- දී ඇති පිළිතුරු පහතේ එක් එක් ප්‍රශ්නය පැය 5 දී ඇති කව අතුරෙන් ඔබ තෝරාගත් පිළිතුරෙහි අංකයට සැසඳෙන කවය තුළ "x" ලකුණ යොදන්න.

- (01) අවසන්තාවයක් හා වුවමනාවක් අනු පිළිවෙලින් දැක්වෙන ප්‍රකාශය වන්නේ,
 (1) පෞඛ්‍යය හා ආරක්ෂාව (2) අධ්‍යාපනය හා උපකාරක පංති
 (3) ආහාර හා නිවාඩු (4) රෝගීන් හා වෛද්‍යවරු
- (02) කාන්තාවකට හා ස්වාධීනව සිදුපුත් පිළිවෙලින් දැක්වෙන පිළිතුරු,
 (1) නිතිඥ සේවය, ඔට්ටු (2) ආහාර, ඔත් (3) ප්‍රවාහනය, රක්ෂණය (4) වෙහෙත්, වෛද්‍ය සේවය
- (03) මධ්‍යම පරිසර අධ්‍යාපනය හා පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධ්‍යාපනය කුමන ව්‍යාපාර පරිසරයට අයත් වේද?
 (1) නෛතික පරිසරය (2) දේශපාලන පරිසරය
 (3) අභ්‍යන්තර පරිසරය (4) තාක්ෂණික පරිසරය
- (04) ඒක පුද්ගල ව්‍යාපාර ශ්‍රෝම පුරාම පුවලිත වීමට හේතුව වන්නේ,
 (1) ව්‍යතිථි පිමාධනික නිසා (2) නෛතික පුද්ගලභාවය නිම වීම නිසා
 (3) අධ්‍යාපන පහසු නිසා (4) ලියාපදිංචි අභිවර්ධන නිසා
- (05) නීතිමය ඉදිරිපත් පුද්ගලයෙකු ශ්‍රේණි සැලකිය හැකි ව්‍යාපාර සංවිධානය වන්නේ,
 (1) සි/ප රොහානි සමාගම (2) සියලු සහ පුහුණුව
 (3) පුනඳු ලිපි සමාජය (4) පුවත් මිනි කොට
- (06) ව්‍යතිථි යෙදු ප්‍රාන්ධතාව පමණක් පිමාධන ව්‍යාපාරයකට සිදුපුකනි,
 (1) කමිණි ලි ඔබු වෙහෙද සැල (2) සි/ප මාස් කේටරින් පෞද්ගලික සමාගම
 (3) මාලිංග සහ පුහුණුව (4) සිරාත් කොමියුනි කේෂන්
- (07) ආයෝජනයේ සුරක්ෂිත වච අරමුණු කරගත් අයුරුමැති පාරිසවය වන්නේ,
 (1) කළමනාකරුවෝ (2) ගනුදෙනුකරුවෝ (3) අධිකාරීන් (4) සැපයුම්කරුවෝ
- (08) රජයේ දෙපාර්තමේන්තු අරමුදල් ගපයානනු ලබන්නේ,
 (1) කොටස් නිකුත් කිරීමෙනි (2) හවුල්කරුවන් මගිනි
 (3) වාර්ෂික අයවැය ලේඛනය මගිනි (4) කාමාපිත මුදල් මගිනි
- (09) අධිවේගී මාර්ග ඉදිකිරීම ව්‍යාපාරයක,
 (1) කේෂිකය (2) දුර්වලතාවය (3) පාරිසවය (4) අවස්ථාවක
- (10) කේවල ස්වාමි ව්‍යාපාරයක දැක්විය හැකි ලක්ෂණයකි,
 (1) නීතිමය දෙකෙකු ප්‍රාන්ධතක යෙදීම (2) නීතිමය වලංගු වැඩිවීම
 (3) අවිනිත පැවැත්මක් කොටුවීම (4) සිරාත් කැනීම පමා වීම

- (11) පාසාර පුද්ගල වෙනස් වීම, ආගමික පැදවුම් යන ඒවා අතර වන්නේ
 (1) සමාජ හා සංස්කෘතික පරිසරයට (2) ආර්ථික පරිසරයට
 (3) දේශපාලන පරිසරයට (4) භාෂිත පරිසරයට
- (12) ව්‍යාපාරයක් ලියාපදිංචි කිරීමෙන් අභිචාර්යයෙන්ම ලබන ප්‍රතිලාභ වන්නේ,
 (1) රාජ්‍ය අනුග්‍රහය (2) පිළිගැනීම
 (3) නීතිමය රැකවරණය (4) මේ සියල්ලම
- (13) නීතිමය පුද්ගලභාවයක් හැඟි අධිකාරියක් මගින් ප්‍රාග්ධනය රැස්කර ගන්නා ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ගයකි,
 (1) සංස්ථාපිත සමාගම් (2) සංස්ථා (3) හවුල් ව්‍යාපාර (4) දෙපාර්තමේන්තු
- (14) සවිකම් පොත) හැසිරී තුළින් අභිචාර්යයෙන්ම ඇතිවන බලපෑම විය හැක්කේ,
 (1) අවිනිශ්චිතතාවය (2) අවදානම් (3) ව්‍යාපාර අවස්ථා විනිවිද (4) සම්පත් සම්පාදනය
- (15) කර්ණාචාර මහතා තම පුතු වූ "විදුල" නමින් තම ව්‍යාපාරය පවත්වාගෙන යයි නම් විය ලියාපදිංචි කළ යුතු පනත,
 (1) 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනත (2) 1918 අංක 06 දරන ව්‍යාපාර නාම ආඥා පනත
 (3) 1840 වංචා වැරදක්වීමේ පනත (4) 1972 අංක 05 දරන සමුදානාර පනත
- (16) කුඩාවෙන් පවත්නා ව්‍යාපාරයකට අරමුදල් සපයාගන්නා ප්‍රමුදක,
 (1) සමුද්‍ර කර්මයෙන් මුදල් ලබා ගැනීම (2) කොටස් හිඟත් කිරීමෙන්
 (3) සවි සාමාජිකයන් බැඳවී ගැනීමෙන් (4) ඉතිරි කරගත් මුදල් හා වත්කම් විකිණීමෙන්
- (17) රාජ්‍ය අංශයේ ව්‍යාපාරයක් නොවන්නේ,
 (1) සංස්ථා (2) දෙපාර්තමේන්තු (3) සංස්ථාපිත සමාගම් (4) රාජ්‍ය සමාගම්
- (18) ව්‍යාපාර ආයතනයක විවිධ වත්කම් වර්ග ප්‍රතික හැකිවේ. ඒ අනුව රාගම නොවන වත්කම් ලෙස සැලකිය හැක්කේ,
 (1) ඉඩම්, ගල්ලු හා ණය ගැසියෝ (2) ඉඩම්, ඔවුසොනාය හා ලී ඔවු
 (3) ඉඩම්, මෝටර් රථ හා ලී ඔවු (4) ඉඩම්, ලී ඔවු හා ණය ගැසියෝ
- (19) ව්‍යාපාරයට ව්‍යාපෘතියක් ලබා ගන්නා දීමා කාලීන ණය අයත්වන්නේ,
 (1) ජංගම වගකීම්වලට (2) ජංගම නොවන වගකීම්වලට
 (3) නිමකම්වලට (4) වත්කම්වලට
- (20) ලුහුඬු කාලීනව ගන්නේ දැමෙන මුද්‍රිත සටහන් පොත පතේ කරුද්දී ද?
 (1) ගැනුම් ජ'කලය (2) විකුණුම් පොත (3) මුදල් පොත (4) පොදු ජ'කලය
- (21) පහත සඳහන් ගනුදෙනු අතුරින් නිමකම් වැඩි වීමට බලපාන ගනුදෙනුවක් වන්නේ,
 (1) රු. 7500ක රක්ෂණ ගාස්තු ගෙවීම
 (2) අධිකාර රු. 15000ක අතිරේක ප්‍රාග්ධනයක් ගෙවීම
 (3) රු. 25000ක් වටිනා ලී ඔවු මිලදී ගැනීම
 (4) අධිකාර රු. 1000ක් ගම් පොද්ගලික ප්‍රයෝජනය සඳහා රු.1000ක් ව්‍යාපාරයෙන් ලබාගැනීම
- (22) වත්කම් වැඩි වී වත්කම් අඩුවන ගනුදෙනුව වන්නේ,
 (1) රු. 5000ක සේවක වැටුප් ගෙවීම (2) රු. 7500ක ගල්ලුයක් ණයට ගැනීම
 (3) රු. 8000ක ලී ඔවු මිලදී ගැනීම (4) රු. 3000ක තබා ගැනීම ආදායම් ලැබීම
- (23) මුද්‍රිත සටහන් පොත්වල ගනුදෙනු ඇතුළත් කිරීමේ දී ගෙවීම් වටුචරය පොදු ගන්නා මුද්‍රිත පොත වන්නේ,
 (1) පොදු ජ'කලය (2) පුළු මුදල් පොත (3) මුදල් පොත (4) ගැනුම් ජ'කලය
- (24) ව්‍යාපාරයක පිදවන ගනුදෙනුවක් සටහන් කළ යුතු කිවැරදි රටාව ප්‍රක්ෂේප පිළිතුරු තොරතුරු,
 (1) මුද්‍රා ලේඛන - මුද්‍රිත සටහන් පොත් - ලෙටර් හිණුම් - සේන පිරික්සුම්
 (2) පොදු ජ'කලය - මුද්‍රිත සටහන් පොත් - ලෙටර් හිණුම් - සේන පිරික්සුම්
 (3) මුද්‍රිත සටහන් පොත් - ලෙටර් හිණුම් - පොදු ජ'කලය - සේන පිරික්සුම්
 (4) මුද්‍රිත සටහන් පොත් - පොදු ජ'කලය - ලෙටර් හිණුම් - සේන පිරික්සුම්

- (25) ලද වර්ගී ගිණුම්ගත සිරිමට අදාළ ද්විත්ව සටහන වන්නේ.
- (1) ලද වර්ගී ගිණුම් හර, ණය ගැති ගිණුම් වැර (2) ණය හිමි ගිණුම් හර, ලද වර්ගී ගිණුම් වැර
 (3) මුදල් ගිණුම් හර, ලද වර්ගී ගිණුම් වැර (4) ලද වර්ගී ගිණුම් හර, ණය හිමි ගිණුම් වැර
- (26) සරත්ගේ විභාගාරයේ ණය ගැතියෙකු වූ කමිල්ගෙන් රු. 5000ක ණය මුදලක් ලැබීමේ දී 5%ක වට්ටමක් ලබා දී ඇත. මෙය සරත් විභාගාරයේ,
- (1) රු. 250ක දුන් වට්ටමකි (2) රු. 250ක ලද වට්ටමකි
 (3) රු. 5000ක දුන් වට්ටමකි (4) රු. 5000ක ලද වට්ටමකි
- (27) දිනුමගේ විභාගාරයේ ගේඟ පිරික්සුමේ හර පැත්තේ එකතුව රු. 275000ක් වූ අතර වැර පැත්තේ එකතුව රු. 281000ක් විය. මෙම වෙනස හිඟ විභාගාරයේ අවිනිශ්චිත ගිණුමේ,
- (1) රු. 275000ක හර ගේතයක් පවතී
 (2) රු. 281000ක වැර ගේතයක් පවතී
 (3) රු. 6000ක වැර ගේතයක් පවතී
 (4) රු. 6000ක හර ගේතයක් පවතී
- (28) ලද ගොනිත් ගිණුම් අගත් ගිණුම් වර්ගය.
- (1) වත්කම් (2) ආදායම් (3) වියදම් (4) හිමිකම්
- (29) බැංකු පොතේ සඳහන් වන ගනුදෙනුවල කාර්යයන් දැක්වෙන ලියවිල්ලකි.
- (1) බැංකු සැසඳුම් (2) බැංකු ආණකරණ
 (3) ණයවර ලිපිය (4) බැංකු ප්‍රකාශන
- (30) සුළු මුදල් අලුතින් ලෙස හැඳින්වෙන්නේ,
- (1) සුළු මුදල් ගිණුම්වල එකතුවටය
 (2) සුළු මුදල් ලැබීම්වල එකතුවටය
 (3) ප්‍රධාන මුදල් කාරකරුවන් වියදම්වල එකතුවටය
 (4) ප්‍රධාන මුදල් කාරකරුවන් සුළු මුදල් කාරකරුවන් ලබාදෙන නිෂ්චිත මුදලය
- (31) පොදු රාජ්‍යය යනු,
- (1) වෙනත් මූලික පොදුක වාරිකා හොඳින් ගනුදෙනු වාරිකා කරන පොත
 (2) සියලුම ගනුදෙනු දෙපාර්තමේන්තු වාරිකා කරන පොත
 (3) විභාගාරයේ ගිණුම්වල ගේතයක් ලියා දක්වන ලේඛනය
 (4) ආදායම් හා වියදම් දක්වන පොත
- (32) ගැණුම් ගිණුමේ නිවැරදි එකතුව රු. 25000, රු. 5000ක් ලෙස ගැණුම් ගිණුමේ සටහන් වීමේ වැරද්ද,
- (1) ගිණුම් ගුණනයේ දී පිදු වූ දෝෂයකි
 (2) ගේඟ පිරික්සුම් පිළිබඳව සිරිමේ දී පිදු වූ වැරද්දකි
 (3) ගනුදෙනුවක ද්විත්ව සටහනකින් වත් සටහනක් පමණක් සටහන් වීම
 (4) ගනුදෙනුවේ එක් සටහනක් පමණක් වැරදිව සටහන් වීමකි
- (33) සත්මල් විභාගාරයේ අයිතිකරු පෞද්ගලික ප්‍රයෝජනවල මුදලක් ගැනීම හිඟ සිදුවන ප්‍රතිඵලයකි
- (1) හිමිකම් අඩු වේ. (2) මුදල් අඩු වේ.
 (3) මුදල් වැඩි වී හිමිකම් අඩු වේ. (4) වත්කම් අඩු වී හිමිකම් අඩු වේ.
- (34) මුදල් පොතේ වැර පැත්තේ පිටපත් කරනු ලබන ගනුදෙනු සඳහා අදාළ කරගනු ලබන මුදලක් ලියවිල්ල,
- (1) ලදපත (2) ගෙවීම් වටුවටය (3) ඉන්වොයිසිය (4) වැරපත
- (35) හිමිකම් යනු,
- (1) විභාගාරයක හිමිකරුවන් වෙනුවෙන් පවතින සම්පත් ප්‍රමාණයයි.
 (2) අගිත ගනුදෙනුවක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඇති වූ වත්කමයි.
 (3) අනාගතයේ දී විභාගාරවල ආර්ථික ප්‍රතිඵලය දෙක සම්පත්ය.
 (4) විභාගාරයේ පාලකයාට සටහන්වන සම්පත්ය.

(36) ණය ගිණිකට් රු. 50000ක් මුදලින් ගෙවීමට අදාළ ද්විත්ව සටහන තෝරන්න.

- (1) ණය ගිණි ගිණුම හර ණය ගැනි ගිණුම වැර
- (2) මුදල් ගිණුම හර ණය ගිණි ගිණුම වැර
- (3) ණය ගිණි ගිණුම හර මුදල් ගිණුම වැර
- (4) ණය ගැනි ගිණුම හර ණය ගිණි ගිණුම වැර

(37) ගැනිලි ගිණුම තුලනය කිරීමේ දී රු. 2000ක් අඩුවෙන් සටහන් වීමේ වරද හිවැරදි කිරීමේ සටහන වන්නේ,

- (1) ගැනිලි ගිණුම හර, ගැනුම් ගිණුම වැර
- (2) අවිභේදිත ගිණුම හර, ගැනිලි ගිණුම වැර
- (3) ගැනුම් ගිණුම හර, ගැනිලි ගිණුම වැර
- (4) ගැනිලි ගිණුම හර, අවිභේදිත ගිණුම වැර

(38) පොදු ජ්‍යෙෂ්ඨ අයුරුත් වග ගනුදෙනුව තෝරන්න.

- (1) ණයට ගැනුම්
- (2) ස්ථාවර වත්කම් මිලදී ගැනීම
- (3) ස්ථාවර වත්කම් ණයට ගැනුම්
- (4) ණයට විකුණුම්

(39) විනාශයට මුදල් පොතේ වැර පැත්තේ සටහන් කළ යුතු ගනුදෙනුවක් වන්නේ,

- (1) වැංගු ණය ලැබීම
- (2) අත්පිට ගැනුම්
- (3) ණය ගැනිකත්තේ මුදල් ලැබීම
- (4) අත්පිට විකුණුම්

(40) විනාශයට රු. 7000ක විදුලි ගාස්තු පිටවීම සඳහා වෙන්පත් කළ බැංකු පිට වීමට අදාළ හිවැරදි ද්විත්ව සටහන වන්නේ,

- (1) වැංගු ගිණුම හර, විදුලි ගාස්තු ගිණුම වැර
- (2) මුදල් ගිණුම හර, විදුලි ගාස්තු ගිණුම වැර
- (3) විදුලි ගාස්තු ගිණුම හර, මුදල් ගිණුම වැර
- (4) විදුලි ගාස්තු ගිණුම හර, වැංගු ගිණුම වැර

දකුණු පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව

අවසාන වාර පරීක්ෂණය - 2017

10 - ශ්‍රේණිය

ව්‍යාපාර හා ශිෂ්‍යම්කරණ අධ්‍යයනය - II

නම/විභාග අංකය :-

සැලකිය යුතුයි:

- පළමුවන ප්‍රශ්නය ඇතුළුව I කොටසෙන් ප්‍රශ්න දෙකක් ද II කොටසින් ප්‍රශ්න දෙකක් ද බැගින් තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහතට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

(01) පහත සඳහන් පිද්ධිග ඇසුරෙන් අංක (1) සිට (10) දක්වා ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

විදුලි කාර්මික විරලෝමා පාර්මාලුවක් පාර්ටිකළ අවසන් ඔලු පාලේන සහ කලක 2016 ජනවාරි 01 දින විදුලි උපකරණ අවන්වැකිකා කිරීමේ ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කරන ලදී. අලුළ උපකරණ මිලදී ගැනීමට රු. 100000/- බැගින් මුදල් යෙදවූ අතර ලාභ පලාත සමයේ බොළු ගැනීමටද හිරණා කරන ලදී. මෙම මුදල ප්‍රමාණවත් නොවූ නිසා මිතුරෙකු වූ සකස්ගෙන් ගෙවී කාලයකට රු. 50000/-ක ණය මුදලක් ලබාගන්නා ලදී. ජනවාරි මාසයේ දී බදු කුලී සඳහා රු. 4500/- ක මුදලක් ද, විදුලි විදුලි සඳහා රු. 3000/- ක මුදලක් ද ආරම්භ සිදු වූ අතර දැඩි කැපවීම තුළින් විදුලි කාණ්ඩ අවන්වැකිකා කිරීමෙන් රු. 90000/- ආදායමක්ද ලබා ගැනීමට හැකි විය.

- මෙම ව්‍යාපාරය කුමන ව්‍යාපාර සංවිධාන ක්‍රමයකට අයත්වේ ද?
- එම ව්‍යාපාර සංවිධාන ක්‍රමයේ ලක්ෂණ දෙකක් පිද්ධිග ඇසුරෙන් දක්වන්න.
- මෙම ව්‍යාපාරය පාර්ටිකළ වීමට බලපෑ ගෝලීය දෙකක් දක්වන්න.
- ආලෝක හා නගන ආරම්භයේ සිටම මතයේද වලින් තොරව එකඟතාවයෙන් කටයුතු කිරීමට අපේක්ෂා කරයි. ඒ සඳහා ඔවුන් විසින් ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ගය කුමක් ද?
- මෙම ව්‍යාපාරයේ අයිතිකරුවන්ගේ වගකීම කෙබඳු ද? පැහැදිලි කරන්න.
- 2016.01.01 දිනට මෙම ව්‍යාපාරයේ ශිෂ්‍යම්කරණ සමීකරණය අගයෙන් සහිතව දක්වන්න.
- 2016.01.01 දිනට මෙම ව්‍යාපාරයේ ප්‍රාග්ධනය යෙදීම ශිෂ්‍යම්කරණ කිරීමට අලුළ ද්‍රව්‍යව සටහන ලියන්න.
- ජනවාරි මාසය තුළ දී දැරූ විදුලි වෙත්පත්වලින් ගෙවීමට අපේක්ෂා කරයි නම් ඒ සඳහා අලුළ ද්‍රව්‍යව සටහන් දක්වන්න.
- මෙම ව්‍යාපාරයේ ජංගම වගකීම් නොපමණ ද?
- සීමිත වගකීමක් සහිතව, ගෞරවන පුද්ගලයාටබැගින් යුතුව මෙම ව්‍යාපාරයේ අයිතිය පුළුල් කිරීමට අයිතිකරුවන්ගේ අපේක්ෂාවක් පවතී. ඒ සඳහා ගෝලීය ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ගය කෝපතා කරන්න.

(ලකුණු 2 x 10 = 20)

I කොටස - ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය

• ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

- (02) (i) වර්තමානයේ බොහෝ ව්‍යාපාර කටයුතු විදුලි මාධ්‍ය කරනා සිදුවේ. එවැනි කටයුතු දෙකකට හිඳගුත් සපයන්න.
- (ii) ව්‍යාපාර විසින් ඉටුකරනු ලබන අවශ්‍යතාවයන් දෙකක් පැහැදිලි කරන්න.
- (iii) පහත සඳහන් ප්‍රකාශ සහයද අසහයද යන්න දක්වන්න.
- අවශ්‍යතා සීමිත වන අතර වුවමනා අයිතිය වේ.
 - ඛානිත පරිසරය අධ්‍යයනය කිරීමෙන් ගෝලීය හා දුර්වලතා සඳහාගත හැකිය.
 - විදුලි මාධ්‍ය මගින් අද මුළු ලෝකයම විශ්ව ගම්මානයක් වීර්ව පත්ව ඇත.
 - සවනාව ධර්මයෙන් ලැබී ඇති සියලු සම්පත් ප්‍රාග්ධනය ලෙස ගලකනු ලැබේ.
- (iv) පහත සඳහන් ඇල්මැගි පාර්ශවයේ පරමුණු එක බැගින් ලියන්න.

(අ) පේටන්යෝ : (ආ) රජය :

(03) (i) පහත සඳහන් හිඳුසුන් අතර හිඳුතාලක කාඩ්ක හමුකරන්න.

- A ගල්ලු සුලු
- B සුලුසු හමුකරුවෝ
- C මැණික්
- D වන සමීපත

(ii) පහත සඳහන් බලවැම් ඇතිවන ව්‍යාපාර පරිසර හමු කරන්න.

- A පොළී අනුකූලය වැඩි වීම
- B අලු වැන ප්‍රතිපත්ති මෙහෙයවීම
- C විදුලි තැන්පත් භාවිතය
- D පැරණි හා නවීන ජෛවක පහත

(iii) පොදුසලක අංශයේ ව්‍යාපාර සංවිධාන පත්‍රවලට සුමක් අදහස්වේ ද? හිඳුසුන් 2ක් දක්වන්න.

(iv) ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ග කිහිපයේ දී යොදාගනු ලබන ප්‍රමාණාත්මක නිර්ණායක 4ක් දක්වන්න.

(04) (i) "ඩොනෝ ව්‍යාපාරිකයන් ඒක පුද්ගල ව්‍යාපාර පැවැත්වීම තෙරෙහි වැඩි කැපවීමක් පවතී." වගේ වීමට හේතු 02ක් දක්වන්න.

(ii) ඒක පුද්ගල ව්‍යාපාරයක හා හවුල් ව්‍යාපාරයක දක්නට ඇති පමාන ලක්ෂණ 2ක් දක්වන්න.

(iii) අනෙකුත් ව්‍යාපාර සංවිධානවල සාපේක්ෂව සංස්ථාපිත පමානවල දක්නට ඇති වාසි 02ක් පැහැදිලි කරන්න.

(iv) ව්‍යාපාරිකයින් විසින් ව්‍යාපාර සංවිධාන ප්‍රමාණයන් තෝරා ගැනීමේ දී සැලකිල්ලට ගනු ලබන කාඩ්ක 2ක් හෙරිතෙන් පැහැදිලි කරන්න.

II කොටස - ශිෂ්‍යමතරණය

• ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

(05) (i) පහත දැක්වෙන්නේ වෙළඳ ව්‍යාපාරයක පිදවන ගනුදෙනු කිහිපයකි.

- A අයිතිකරු රු. 10,00000ක මුදලක් ප්‍රාග්ධනය ලෙස යෙදවීම.
- B රු. 30000ක ඔහු තොගයක් ණයට ගැනීම.
- C රු. 50000ක වැනු ණය මුදලක් ලබා ගැනීම.
- D රු. 4000ක මාසික විදුලි බිල්පත ගෙවීම.
- E රු. 80000ක ඔහු තොගයක් ණයට විකිණීම
- F රු. 100000ක කාර්යාල හා උපකරණ පෙරේරා සමාගමෙන් ණයට ගැනීම.

අවශ්‍ය වන්නේ,

ඉහත එක් එක් ගනුදෙනුවට අදාළ මූල්‍ය ලේඛනය හා එම ගනුදෙනුව කරවන ශිෂ්‍යම හා බැරවන ශිෂ්‍යම ලියා දක්වන්න. (පිළිතුරු පැහැදිලිව දී පහත සඳහන් ආකාරයේ ආකෘතියක් භාවිත කරන්න.)

ගනුදෙනුව	මූල්‍ය ලේඛනය	කරවන ශිෂ්‍යම	බැරවන ශිෂ්‍යම
A
B
C
D
E
F

(ii) විනාශාරක සිදුවූ ගනුදෙනු පිළිබඳව විමර්ශනය කළදී සඳහන් කර ඇති ආකාරය පහත දැක්වේ.

	වත්කම්	අයිතිකරුවන් සමූහය	වනසම්
(අ)	මුදල් +800000	උපකටය +800000	-
(ආ)	විකුණු ණය +200000	-	ණය සමූහය +200000
(ඈ)	මුදල් -80000	දුරකටය භාණ්ඩ -80000	-
(ඊ)	මුදල් -100000 විකුණු ණය +100000	-	-
(උ)	මුදල් -120000	-	ණය සමූහය -120000
(ඌ)	මුදල් + 14000 ණය ගැනීමේ - 14000	-	-

අවසන් වත්කම,
ඉහත එක් එක් අවස්ථාවලදී සිදුවූ ගනුදෙනු අගයන් සකිතව ලියන්න.

(08) (i) සුළු මුදල් පොතක් යනුවෙන් කුමක් අදහස්වේ ද?

(ii) පහත දෙකෙන් ප්‍රකාශ පහසු ද, අපහසු ද යන්න දක්වන්න.

- A ප්‍රධාන මුදල් කාරකරු සුළු මුදල් කාරකරු ලබාදෙන මුදල සුළු මුදල් අක්‍රීමය වේ.
- B සුළු මුදල් අක්‍රීමය ලැබෙන විට හා ප්‍රතිපූර්ණය කෙරෙන විට මුදල් පොතට කර කර සුළු මුදල් පොතට වැර කළ යුතුය.
- C බැංකු ජංගම බිඳුම් මාරුකරුන් සිදුවන ගනුදෙනු වාර්තා කිරීමේ දී වත්කම්වලට අදාළ ද්‍රව්‍යව සටහන් පිහිටා පැහැදිලිව පෙන්විය යුතුය.
- D වර්තමානයේ බැංකුව වෙත නොහොත් අන්තර්ජාලය හිමිකරු බැංකුව සමඟ අවසර ගනුදෙනු කළහැකිය.

(iii) විනාශාරක වත්කමක් හිරු සහිත සුළු මුදල් පොතක් භාවිත කිරීමට හේතු දෙකක් දක්වන්න.

(iv) කෝසලයේ විනාශාරක 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට සුළු මුදල් පොතේ වත්කමක් හිරු වල වේදනයන් මෙසේය.

කැපුම් විකුණුම	රු. 450
මමස් විකුණුම	රු. 350
ලුප් දවස	රු. 250
ප-ලුක විකුණුම	රු. 325
විවිධ විකුණුම	රු. 825

2016.12.31 දිනට සුළු මුදල් පොතේ හේතල රු. 500/- ක් විය. බඩ වසින් ගණනය කළ යුත්තේ,

- (i) මාසික සුළු මුදල් අක්‍රීමය
- (ii) 2017 ජනවාරි මාසය සඳහා අක්‍රීමය ප්‍රතිපූර්ණයට අවශ්‍ය මුදල් ප්‍රමාණය

(07) (i) 2018 මැයි 31 දිනට ඉවත්කළ විනාශයට ලක්වූ විද්‍යාල ශිෂ්‍යයන්ගේ ප්‍රශ්න විචාරණය රු. 2000000, එදිනට විද්‍යාලවලින් ලද විද්‍යාල ප්‍රකාශනවලට අනුව කෙරුණු වෙනස් වීම්, එයට අත්තු ලේඛනය.

- මෙහි මාසයේ විද්‍යාලවලට පැමිණි මුදල් මුදලක් සහ වීණිකාණය නොවූ වෙනස්වීම් වටිනාකම රු. 300000/-
- විද්‍යාලවලට එවූ අලුත් පැමිණි විනාශයට ලක්වූ විද්‍යාල ශිෂ්‍යයන්ගේ අවසන් කර තැබූ විද්‍යාල ශාස්ත්‍ර රු. 30000/-
- විද්‍යාලවලට අලුත් විද්‍යාලවලට ලැබුණු වෙනස්වීම් වටිනාකම රු. 240000/-
- විද්‍යාලවලට පැමිණි මුදල් අලුත් විනාශයට ලක්වූ විද්‍යාල ශිෂ්‍යයන්ගේ අවසන් කර තැබූ මුදල රු. 100000/- අවසන් වන්නේ,

(අ) විද්‍යාල ශිෂ්‍යයන්ගේ මුදල රු. 2018.05.31 දිනට සංශෝධිත විද්‍යාල ශාස්ත්‍රය බැරවීම.

(ආ) විද්‍යාල ශාස්ත්‍රය ප්‍රකාශන සකස් කිරීම.

(ii) 2018.08.31 දිනට සැලකිල්ලට ගත් විනාශයට ලක්වූ විද්‍යාල ශිෂ්‍යයන්ගේ ප්‍රශ්න විචාරණය රු. 8000 අවසන්වන විද්‍යාලවලට වැරදි කරන ලදී. පසුව පහත වැරදි අභාවරණය විය.

- A රු. 18000ක විද්‍යාල ශිෂ්‍යයන්ගේ මුදලක් විද්‍යාල ශාස්ත්‍රයේ අවසන් කර ඇත්තේ රු. 16000ක ලෙසය.
- B රු. 2800ක විද්‍යාල ශාස්ත්‍රයේ මුදලක් විද්‍යාල ශාස්ත්‍රයේ අවසන් කර ඇත.
- C ලැබූ මුදල රු. 4400 මුදලක් විද්‍යාලවලට අවසන් කර ඇත්තේ නොවූ මුදලක් විද්‍යාලවලට අවසන් කර ඇත.
- D රු. 2000ක මුදලක් විද්‍යාලවලට අවසන් කර ඇත්තේ විද්‍යාල ශාස්ත්‍රයේ මුදලක් විද්‍යාලවලට අවසන් කිරීම.

අවසන් වන්නේ,

(අ) ඉහත වැරදි සිවැරදි කිරීමට අදාළ ඒකලේඛනයක්

(ආ) අවසන්වන විද්‍යාල